

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
Ethical Behavior for Administration of the Administrators of
Sri Chomphu School Cluster under the Bungkan Primary
Educational Service Area Office

จกกิต แก้วประเสริฐ¹ ในตะวัน คำหอม²
Chakkit Kaewprasert, Naitawan Khamhorm

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬและเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 110 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67–1.00 มีค่าเฉลี่ยความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .813 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที ค่าเอฟ และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟิลผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่า ส่วนใหญ่ คือ ด้านการครองคน อันดับที่สอง คือ ด้านการครองงาน และอันดับสุดท้าย คือด้านการครองตนตามลำดับ และเพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมในรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน จำแนกตามอายุ ตั้งแต่ 6-10 ปี และอายุมากกว่า 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกัน

Received: 2021-01-10 Revised: 2021-04-25 Accepted: 2021-07-11

¹ หลักสูตรบริหารการศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข Master of Education
Educational Administration) Thong suk college. e-mail: angkor1234@hotmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข Faculty of Education Thong suk college

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 6-10 ปีและมากกว่า 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ (Keywords): พฤติกรรมเชิงจริยธรรม; การบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

Abstract

The objectives of this research were to investigate the ethical behavior for administration of the administrators of Sri Chomphu School Cluster under the Bungkan Primary Educational Service Area Office and to make a comparison of the ethical behavior for administration of the administrators of Sri Chomphu School Cluster under the Bungkan Primary Educational Service Area Office as classified by gender, age and work experience. The population studied were the teachers and educational personnel of Sri Chomphu School Cluster under the Bungkan Primary Educational Service Area Office, totaling 110 persons, selected by using purposive sampling. The instrument used for collecting the data was a rating scale questionnaire constructed by the researcher with the IOC ranging from 0.67 to 1.00 and the reliability of .813. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test with comparisons using the Scheffe's pair-wise differences. The research results revealed that the ethical behavior for administration of the administrators of Sri Chomphu School Cluster under the Bungkan Primary Educational Service Area Office was practiced at high level as a whole. After item analysis, it was found that each aspect of ethical behavior was practiced at high level. The listed mean scores in order from the highest to the lowest included man management, job management and self-management. The comparison results showed that , as classified by age, the opinions towards the ethical behavior for administration of the administrators of Sri Chomphu School Cluster under the Bungkan Primary Educational Service Area Office were not different in whole and in part which was not in accordance with the research hypothesis. Moreover, as classified by age group- at 6 - 10 years old and 11 years old upwards, it was found that the opinions were different at the .05 level of significance.

Keyword : Ethical Behavior for Administration; School Administrators

บทนำ (Introduction)

บุคลากรที่สำคัญของทุกประเทศอาชีพหนึ่งก็คือครู-อาจารย์ที่ได้กระทำหน้าที่ของผู้ที่อบรม สั่งสอน เป็นแบบอย่างให้กับเด็กเยาวชนหรือผู้ที่ต้องการเข้าไปเพื่อรับองค์ความรู้ในสรรพวิทยาต่างๆ ทั้งความรู้และพฤติกรรมของเป้าหมายเพื่อให้ผลผลิตที่ได้ออกไปสู่สังคมตามความคาดหวัง อาชีพครูหรือครูอาชีพ หรือจะมีคำเรียกว่าอาจารย์ ผู้ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ในศาสตร์และสาขาต่างๆ มีมาตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ ในสมัยนั้นอาจจะเรียกว่านักปรัชญา อาทิ ธาเลส โซเครตีสเพลโต อริสโตเติล ในสมัยก่อนมีปรากฏถึงเรื่องค่าตอบแทนของผู้สอนที่เป็นเงิน ตำแหน่ง ยศและผลประโยชน์ ขณะเดียวกันระบบการสอนสมัยก่อน ผู้ที่มีความรู้ ปัญญาและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ก็ถ่ายทอดความรู้ อุดมการณ์ หรือสิ่งที่เปี่ยมพลังความจริงให้กับโลกของเรามาจนถึงทุกวันนี้ จริยธรรมกับความเป็นครูเป็นบทสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่กำหนดให้ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดีงามให้แก่เยาวชน ปัจจุบันสังคมมีการแข่งขันสูง มีการแก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด ประชาชนมีจำนวนมากขึ้น สภาพเศรษฐกิจฝืดเคือง ความหลากหลายของวัฒนธรรมต่างชาติและนวัตกรรมที่อยู่ในสภาพที่ก้าวกระโดด ทำให้พ่อแม่ต้องแข่งขันกันประกอบอาชีพ จึงไม่มีเวลาที่จะเลี้ยงดูบุตรหลานเท่าที่ควร เด็กบางคนถูกผู้ปกครองทอดทิ้งเพื่อไปทำงานในต่างถิ่นและถูกเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จึงทำให้เด็กมีปัญหา ทั้งสุขภาพจิต สุขภาพกาย ด้านการเรียน และโดยเฉพาะคุณธรรมจริยธรรมและจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และผู้ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานั้นมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนดี เรียนเก่ง มีความรู้คู่คุณธรรมสักเท่าไร ก็ยังไม่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรมได้ คือ “ครูนั่นเอง” นอกจากจะสอนเก่ง มีใบประกอบวิชาชีพ และมีความรู้แล้ว ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี ความเป็นครูสูง (เกษภารัตน์ ปลงใจ. 2563)

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ต้องมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอันดีงามจึงมีความสำคัญมาก นอกจากการให้ความรู้ทางด้านการพัฒนาบุคลิกภาพในการวางตัวให้เกิดความเชื่อถือในองค์กร และสังคมทั่วไป (ปรีชา ปัญญาพานิช, 2555)

สรุปได้ว่าการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีษะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาในเชิงบวกในการบริหารงานของโรงเรียน และการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีกับตนเอง ชุมชน สังคมโดยทั่วไปเพื่อยกระดับการบริหารงานของโรงเรียน โดยให้

สอดคล้องกับคำกล่าวทางพระพุทธศาสนาที่ว่า “เป็นตัวอย่างที่ดีมีค่ายิ่งกว่าคำสอน” และนำส่วนดีทางจริยธรรมไปปฏิบัติในการบริหารงานของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ในการวิจัยระดับความคิดเห็นพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียดต่างๆ ดังนี้

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 110 คนได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมวางแผนการดำเนินงาน

ขั้นตอนนี้การวิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัย กรอบแนวคิดของการศึกษา นิยามศัพท์เฉพาะ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประชากรและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ปรับปรุงและพัฒนา แล้วส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำไปเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ สรุปผล อภิปรายผลและเสนอแนะต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนนี้ เป็นขั้นตอนการรายงานการวิจัย จากการสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและการจัดทำข้อเสนอแนะ การจัดพิมพ์รูปเล่มและการนำเสนอบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 110 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ตอบแบบสอบถาม รวมถึงชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้
2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด ในเดือน ธันวาคม 2563
3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากร กรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วน

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้วนำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อประมวลผลข้อมูล ที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที และค่าเอฟ แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัย และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และนำผลการวิจัยที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และเขียนข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวม

ข้อที่	พฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู	n=110		ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
		μ	σ		
1.	ด้านการครองตน	3.64	0.78	มาก	3
2.	ด้านการครองคน	3.79	0.65	มาก	1
3.	ด้านการครองงาน	3.75	0.57	มาก	2
รวม		3.73	0.67	มาก	

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.73$, $\sigma=0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการครองคน ($\mu=3.79$, $\sigma=0.65$) รองลงมา คือ ด้านการครองงาน ($\mu=3.75$, $\sigma=0.57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการครองตน ($\mu=3.64$, $\sigma=0.78$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผลการวิจัย เรื่องพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ด้านการครองคน รองลงมา คือ ด้านการครองงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการครองตน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ด้านการครองตน ระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือรักษาความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และความเสียสละปฏิบัติตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ยอมรับการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีวิจารณญาณ ช่มใจตนเองไม่ให้มัวเมากับสิ่งเพลิดเพลินจนเกินฐานะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เป็นคนพูดจริงและปฏิบัติตามที่ได้พูดไว้เสมอ

ถือว่าให้ความสำคัญกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นอันดับแรก โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทีมงานในการแสดงความคิดเห็น นอกจากนี้ยังรักษาความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และความเสียสละปฏิบัติตนเองเป็นแบบอย่างที่ดี ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ยอมรับการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีวิจารณญาณ ช่มใจตนเองไม่ให้มัวเมากับสิ่งเพลิดเพลินจนเกินฐานะ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทศนิ นุชนวลรัตน์ (2550) ศึกษาจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ในจริยธรรมทั้งสามด้าน เรียงลำดับคือ จริยธรรมด้านสังคม จริยธรรมด้านวิชาชีพ และ จริยธรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัว จริยธรรมด้านสังคมผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย อยู่ในอันดับแรก รองลงมา คือความสามัคคี และอันดับสุดท้ายคือ การช่วยเหลือผู้อื่น จริยธรรมด้านวิชาชีพ

2. ด้านการครองคน ระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน รองลงมา คือแสดงภาวะผู้นำในการวางตัว การปฏิบัติตนในการรักษาความมีน้ำใจต่อ

ผู้ได้บังคับบัญชาอย่างสง่างาม ให้ขวัญกำลังใจหรือยกย่องชมเชยเมื่อเพื่อนร่วมงานทำงานบรรลุผลสำเร็จ รัฐบาลบาทและหน้าที่ของตนเอง ในหลักการบริหารงานของโรงเรียน มีความยุติธรรม ไม่เอนเอียงด้วยรักหรือเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง สละเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความอดทนอดกลั้นต่อคำพูดและการกระทำของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรรัตน์ มุ่งอิงกลาง (2544) ได้ทำการศึกษาคุณธรรมตามแนวพุทธธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาพบว่าคุณธรรมตามแนวพุทธธรรมในการครองตนครองคนและครองงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมาตามทัศนะของครูฝ่ายปฏิบัติการนักเรียนครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่คุณธรรมในการครองตน

3. ด้านการครองงาน ระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก อันดับที่ 1 คือ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยินดี ไม่หลีกเลี่ยงหรือมอบหมายงานที่สำคัญให้ผู้อื่นรับผิดชอบรองลงมา คือ เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคความยากลำบาก แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานด้วยการใช้เหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ส่งเสริมพัฒนาโรงเรียน โดยยกระดับคุณภาพให้ได้มาตรฐาน มีการให้คำปรึกษาหรือให้เทคนิคการเรียนการสอนภายในโรงเรียนอย่างเป็นธรรม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชา อยู่ภักดี (2551) การปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกค่อนข้างสูง ข้าราชการครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติตนตามคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมเห็นว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน คุณธรรมจริยธรรมในการครองงาน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมคือ คุณธรรมจริยธรรมในการครองคน และคุณธรรมจริยธรรมในการครองตน ตามลำดับข้อสุดท้ายสรุปได้ดังนี้

4. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมในรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

จำแนกตามอายุ ตั้งแต่ 6-10 ปี และอายุมากกว่า 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 **จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน** ตั้งแต่ 6-10 ปีและมากกว่า 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนศรีชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมในรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามอายุ และประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 6-10 ปี และอายุมากกว่า 11 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุนทร ทองคำ (2544) ได้ทำการศึกษาคุณธรรมในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรโดยรวมครูผู้สอนและกรรมการโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยรวมด้านการครองตนด้านครองคนและด้านครองงานก็อยู่ในระดับมากครูผู้สอนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมโดยรวมและด้านครองงานมากกว่ากรรมการโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่ครูผู้สอนและกรรมการโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมในการครองตน และครองคนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะจากผู้วิจัย

1.1 ด้านการครองตน

ผู้บริหารโรงเรียนมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ และรักษาความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และความเสียสละ ปฏิบัติตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ยอมรับการตัดสินใจของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างมีวิจารณ์ญาณ ข่มใจตนเองไม่ให้มีวเมากับสิ่งเพลิดเพลินจนเกินฐานะ ด้านการครองตนถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดี

1.2 ด้านการครองคน

ผู้บริหารโรงเรียนมีการสนับสนุนเพื่อนร่วมงานที่มีความสามารถให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน และได้แสดงภาวะผู้นำในการวางตัว การปฏิบัติตนในการรักษาความมีน้ำใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสง่างาม ให้ขวัญกำลังใจหรือยกย่องชมเชยเมื่อเพื่อนร่วมงานทำงานบรรลุผลสำเร็จ รับผิดชอบและหน้าที่ของตนเอง ในหลักการบริหารงานของโรงเรียน มีความยุติธรรม ไม่เอนเอียงด้วยรักหรือเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง สละเวลาส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ด้านการครองคนถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

1.3 ด้านการครองงาน

ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยินดี ไม่หลีกเลี่ยงหรือมอบหมายงานที่สำคัญให้ผู้อื่นรับผิดชอบและยังเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคความยากลำบาก แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานด้วยการใช้เหตุผลมากกว่าใช้อารมณ์ ด้านการครองงาน ถือว่าผู้บริหารโรงเรียนมีภาวะผู้นำในการบริหารงานใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการปกครองผู้ใต้บังคับบัญชา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ด้านการครองตน

2.1.1 ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นคนที่รักษาคำพูด ที่ให้ไว้กับผู้ใต้บังคับบัญชา

2.1.2 ต้องเป็นคนพูดจริงและปฏิบัติตามที่ได้พูดไว้เสมอ

2.2 ด้านการครองคน

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อคำพูดและการกระทำของ

ผู้อื่น

2.2.2 ต้องเป็นคนที่มีความขยัน รู้จักบังคับจิตใจของตนเอง เป็นคนสุขุม

เยือกเย็น

2.3 ด้านการครองงาน

2.2.1 ผู้บริหารโรงเรียนต้องส่งเสริมพัฒนาโรงเรียน โดยยกระดับคุณภาพให้ได้มาตรฐาน และมีการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียนอย่างเป็นธรรม

2.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนต้องกระตุ้นให้ครูในโรงเรียน มีความใฝ่รู้ใฝ่หาการสร้างนวัตกรรม (Innovation) ใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอนให้เป็น New normal เสมอ

เอกสารอ้างอิง (References)

ชนิดา สุดตาชาติ. (2559). “คุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ของบุคลากรในสถานศึกษาขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด”. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.